

فعالان سیاسی در دیدار رضانی با رئیس‌جمهوری پیشنهادهای مختلف خود را مطرح کردند

ضرورت احیای برجام، واکسیناسیون رایگان و انتخابات سالم ورقابتی

گروه سیاسی/ سه‌شنبه هفته گذشته تعدادی از فعالان سیاسی- حزبی میهمان رئیس‌جمهوری بودند. در این جلسه پیشنهادهایی درباره چند ماه باقی مانده از عمر دولت دوازدهم و همچنین توصیه‌هایی درباره انتخابات پیش‌رووموضوع کرونا در حضور رئیس‌جمهوری مطرح شد و بعد از نشنیدن آنها، حسن روحانی هم توضیحاتی را درباره وضعیت کشور، انتخابات، مذاکرات هسته‌ای و واکسیناسیون عمومی ارائه داد که مشروح آن در شماره روز چهارشنبه روزنامه ایران منتشر شد. در صفحات پیش رو متن سخنان فعالان سیاسی حاضر در این نشست منتشر شده است. یحیی آل اسحاق عضو مؤتلفه اسلامی، حسین مرعشی و محمد عطریانفر از حزب کارگزاران سازندگی، آذر منصوری و محمدرضا جلایی‌پور از حزب اتحاد ملت، زهراساگی و رمضانعلی سبجانی فر از حزب اعتدال و توسعه و در نهایت بهزاد نبوی از چهره‌های شاخص و با سابقه اصلاح طلب مواردی را در حضور رئیس‌جمهوری مطرح کردند که تأکید بر تلاش‌ها برای احیای برجام، واکسیناسیون عمومی و رایگان، تشریح واقعی عملکرد دولت و تمهیدات لازم برای مشارکت حداکثری در انتخابات پیش‌رو محواری مشترک این سخنان بود.

■ گزارش انتخاباتی رئیس‌ستاد انتخاباتی کشور در ابتدا جمال عرف، رئیس‌ستاد انتخابات کشور در گزارشی کوتاه اشاره‌ای کرد به وضعیت احزاب در کشور و انتخابات پیش‌رو با این مقدمه که احزاب و انتخابات دوروی یک سکه هستند. وی افزود: اکنون ۱۲۴ حزب در کشور فعال است که شامل ۵۵ حزب اصلاح طلب، ۴۹ حزب اصولگرا و ۱۰ حزب مستقل و اعتدالی است. مطابق

قانون ماده ۱۰ احزاب، به لحاظ ساختاری، پس از حزب، جبهه قرار دارد که تاکنون بخشی از احزاب اشاره شده، در قالب ۱۲ جبهه سازماندهی شده‌اند که امیدواریم با فعال شدن جبهه‌ها یا احزاب، تنور انتخابات نیز گرم شود. عرف ادامه داد: در زمینه انتخابات، این نکته شایان ذکر است که بلافاصله بعد از تمهیدات برگزار ی مرحله دوم انتخابات مجلس شورای اسلامی، فرایندهای برگزاری انتخابات چهارگانه در ۲۸ خرداد آغاز شد. عملاً از اسفندماه سال گذشته که هیأت مرکزی اجرایی شکل گرفت، کار انتخابات به‌صورت عملیاتی دنبال می‌شود. از میان ۵ ثبت‌نام برای انتخابات مختلف، عملاً کار ثبت‌نام دو انتخابات مایندورهای مجلس و خبرگان و دو انتخابات شورا، اعم از شهروستا، انجام شده است. از این‌رود رساله ثبت‌نام انتخابات، فقط ۲۱ اردیبهشت ماه باقی مانده است که ثبت‌نام انتخابات ریاست جمهوری آغاز شده و به مدت ۵ روز دنبال می‌شود. معاون سیاسی وزیر کشور گفت: در زمینه آمار نامزدها و ثبت‌نام در انتخابات شورای شهر، می‌توان گفت که ۵۱ هزار و ۵۹۶ نفر ثبت‌نام کردند که این آمار در میانه ثبت‌نام در انتخابات دوره چهارم و پنجم قرار دارد، زیرا در انتخابات دوره چهارم شوراها ۲۵ هزار نفر و در دوره پنجم ۵۵ هزار نفر ثبت‌نام کردند. در زمینه تعیین صلاحیت‌ها نیز به رغم فراز و فرودهایی که وجود دارد، در نهایت، ۹۰ درصد از ثبت‌نام‌کنندگان تأیید صلاحیت شدند، ۳ درصد انصراف دادند و به بقیه کسانی که صلاحیت‌شان براساس قانون تأیید نشد، اعلام شد که به‌راعتراض آنان رسیدگی خواهد شد.

به‌گفته‌وی، در سراسر کشور ۲ هزار روستا داریم که در بیش از ۳۸ هزار روستا اعضای شورا ۳ نفره و ۲۵۰۰ روستا

محمد عطریانفر: مأموریت مهمی بعد از پایان دولت در انتظار روحانی است

نخست باید از حسن استقبال رئیس‌جمهور نسبت به فعالان سیاسی، نهادهای سیاسی و جامعه مدنی قدردانی کنم. نفس برگزاری این جلسه، آن هم در شرایط شیوع کرونا و اینکه اجازه می‌دهید به‌صورت حضوری در خدمت شما باشیم، نشان دهنده اهتمام حضرت عالی به مسأله انتخابات، نهادهای اجتماعی و سیاسی و

نیز به فعالان و چهره‌هایی است که امروز در خدمت شما هستند.

مطالبی که دیگر دوستان اشاره کردند، ناظر بر مسائل د، دو سه ماهی است که در مقام رئیس‌جمهوری در پیش خواهید داشت. اما من می‌خواهم رویکرد متفاوتی را با شما مطرح کنم و آن اینکه به نقش جنابعالی برای بعد از ریاست‌جمهوری اشاره کنم. چراکه فکر می‌کنم شما سرمایه‌فاخر و ارجمندی برای کشور هستید و علاقه‌مند هستیم که این ظرفیت برای کشور بماند و از آن استفاده شود.

آقای روحانی! درست ۱۶ سال پیش، در چنین وقتی در سال ۸۴، شبیه چنین جمعی در خدمت آقای خاتمی حضور داشتیم. حضور ما در آن جلسه بیشتر باب تشکر و قدرشناسی برای زحمات‌شان بود. در این جمع هم از خدمات شما قدرشناسی می‌کنیم. اما می‌خواهم همانند نکاتی که در جلسه ۱۶ سال پیش به آقای خاتمی گفتم، امروز برای شما نیز بیان کنم. در آن جلسه به آقای خاتمی گفتم که شما سه حیثیت و شخصیت را در خود جمع کرده‌اید. نخستین شخصیت، فرهنگی است، دوم وجهه و حیثیت جهانی است. چرا که به مدد ۸ سال مدیریت کشور در دوران اصلاحات، امروز دنیا به شما با به چشم احترام می‌نگرد. به ایشان گفتم در کنار این‌ها، شائیت سوم و مهم‌تری پیدا کرده‌اید و آن، شأن پرچمداری یک تفکر در کشور است. به آقای خاتمی گفتم که تمام‌شان شما روی همین شق سوم است و اگر وجهات شما در نظام بین‌الملل مورد تأکید رهبران جهان است، به‌دلیل محوریت و جایگاه شما در این گفتمان سیاسی است. اما اگر این شائیت را جدی نگیرید، موقعیت جهانی شما نیز بتدریج تضعیف خواهد شد.

امروز هم شبیه به‌همین توقع را از شما داریم. آقای روحانی! جنابعالی در ۹۲ در حالی وارد انتخابات شدید که دغدغه‌های زیادی درباره رقابت انتخاباتی وجود داشت. رقبای شما تمام قد مقابل شما قیام کردند، اما شما با اراده‌ای مصمم، با توکل به خدا، با پیوند روحی راسخ با خواست مشروع مردم و با کنشگری فعال از سوی جبهه اصلاحات، در رقابتی

تنگانگ بر رقیبان فائق آمدید. این موفقیت با دشواری و رنج فراوان که عمدتاً بار آن بر دوش خودتان بود، فراهم شد. تصویر سیمای آینده شما در ذهن امثال من این گونه است که جامعه سیاسی ایران شما را از دریچه و در قامت آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی و آقای سیدمحمد خاتمی می‌بیند. شما دوره نخست دولت خود را با توفیق و شرافت و با کسب دستاوردهای بزرگ اقتصادی و دیپلماتیک سپری کردید. اگر در دولت دوم آن‌طور که انتظار می‌رفت توفیق یارتان نبود، اما انصاف و جوانمردی حکم می‌کند شهادت دهیم روحانی همان روحانی بود، حتی با روحیه‌ای بیشتر، دولت همان دولت بود، بلکه با توانی بیشتر. اما برخلاف انتظار، روزگار چنان بر شما سخت گرفت که با وجود اراده جدی شما ذائقه مردم از آن همه دستاوردها شیرین نشد و ملت ثمر تلاش دولت اول را در سید معیشت خویش ندید.

معتمد شما ادامه دهنده گفتمان اصلاحات و سازندگی در کشور بودید و هستید، اما در شرایطی کاملاً متفاوت و سخت تر، دولت شما از همان آغاز با حجم انبوهی از کارشکنی‌ها مواجه بود، دنیای غرب هم چشم خصومت از شما برداشت و جریان تندروی داخلی هم با تمام ظرفیت علیه شما کوشید.

پیام پایانی من به شما چنین است: شما با نشیب و فرازهای فراوانی دولت خود را به پایان رساندید و آنگدان لاجرم با حق و انصاف در حق شما قضاوت خواهند کرد، ولو اینکه امروز نگاه نزدیک بین جامعه شما را ستایش نکند و قدر خدمات دولت را آن‌طور که شایسته است نداند. اما از فردای پایان مأموریت دولت خود، مأموریت مهمی از سوی شما آغاز می‌شود و آن در راستای همان مأموریت مهمی است که در سال ۸۴ آقای خاتمی مخاطب آن بود.

سیمای دیروز شما چهره‌ای پارلمانی، امنیتی و دفاعی بود، اما چهره امروز شما سیمای مردی ملی با دغدغه‌هایی بزرگ است. این جایگاه مهم و مسئولیت کلان را فرو نگذارید و برای آینده ایران ببیندیشید و به نقش مهم خودتان ایمان داشته باشید، برای ایران بمانید و ملت را از ظرفیت و نقش فراچنانخی خود در جامعه و سطوح عالی قدرت همراه با همدلی صمیمانه رهبری بپهرمند سازید.

به باور من این نقش در ساماندهی سیاست وزری و در قالب استقرار نظام حزبی ایران خلاصه می‌شود، تلاشی که با واقع بینی و مذاکره و مفاهمه ملی، حتی با رقبایی که در کسوت شریف اصولگرایی دیروز رقیب شما بودند، اما برای خدمت به ایران و ایرانی می‌اندیشند و می‌کوشند، آغاز می‌شود. به نظر حقیر نقطه آغاز مشکلات، فقدان اصول حزبی و مدخلیت آن در امور کشور است. به این امر کلیدی اهتمام ورزید و دوستان شما نیز با همه طاقت و توان، شما را در این مسیر همراهی خواهند کرد.

رمضانعلی سبجانی فر: مسئولان دولتی بیشتر محافظه کار بودند تا اعتدالی

جامعه ببینیم و توجه کنیم که میان مردم و بویژه نسل جدید جامعه با نظام سیاسی شکاف ایجاد شده است. برای ترمیم این شکاف باید کاری کرد تا هم نسل جدید به‌سمت ارتباط با حاکمیت بازگردد و هم مشارکت بالای سیاسی شکل بگیرد. می‌خواهم در اینجا از شما و تیم دیپلماسی دولت که در ماه‌های پایانی دوره مأموریت اش همچنان برای احیای برجام ولغو تحریم‌ها تلاش می‌کند تشکر کنم. خواش می‌کنم نگذاریم مذاکرات فرسایشی شود و کار را تسریع کنید. این امر می‌تواند بر شرایط جامعه و مشارکت مردم در تعیین سرنوشت‌شان تأثیر بزرگی بگذارد، امیدواری ایجاد کند و چالش‌های بزرگی را برطرف نماید.

آقای روحانی، برای انتخابات دو چالش پیش‌بینی می‌شود: مشارکت کم و «سونامی انتخاباتی». پیشنهاد بنده این است که در برابر دو جریان سیاسی، یک جبهه وفاق ملی ایجاد شود که متشکل از عقلا ی دلسوز کشور باشد، کسانی که به جریانات سیاسی وابستگی ندارند اما می‌توانند مسائل را مدیریت کنند. زیرا ممکن است شرایط به گونه‌ای شود که میدان تهمت‌ها فراخ شود و کسانی که برای اثبات خودشان راهی جز نفی دیگران بلد نیستند میدان‌داری کنند. در حالی که عقلا ی دلسوز می‌توانند سونامی انتخاباتی را مهار کنند. به‌هر حال پیش‌بینی می‌شود که چنان افرادی پا به میدان انتخابات بگذارند و چه تأیید صلاحیت شوند و چه رد مشکلاتی را ایجاد می‌کنند. این مسائلی است که باید سیاستگذاری شود.

شما طی این سال‌ها تشکر و قدردانی می‌کنم، بویژه در اتخاذ سیاست تأسیس و حفظ برجام. فارغ از اینکه در این دولت پروژه رفع تحریم‌ها به نتیجه برسد یا نرسد، حفظ هوشمندانه برجام مهم‌ترین گام این دولت بود. چراکه با این راهبرد، فرصتی فراهم شد تا جمهوری اسلامی در نوع رابطه با جهان و استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی چند گام به جلو بردارد که این امر می‌تواند نویدبخش افق‌های پیش روی جمهوری اسلامی ایران برای دولت‌های آینده باشد، مشروط بر اینکه دولت عاقل و کارآمدی روی کار بیاید. البته امیدوارم در مدت باقی مانده دولت پروژه رفع تحریم‌ها با حمایت رهبر معظم انقلاب به سرانجام برسد. زیرا همه می‌دانیم که فشار ناشی از تحریم‌ها موجب رنج همه مردم شده است. به‌همین دلیل دغدغه دلسوزان این است که رفع تحریم‌ها بتواند رنگ امید و آرامش را در جامعه ما تپانده کرده و افق‌های روشن‌تری پیش روی مردم به تصویر بکشد.

اقدام دیگر دولت شما که قابل دفاع است، تقویت زیرساخت‌های اینترنتی است که با وجود مقاومت‌ها و موانع بویژه تلاش‌ها برای محدودیت و فیلترنک‌های مکرر صورت گرفت. تقویت زیرساخت‌های اینترنتی باعث شد شهروندان ایران در نقاط مختلف کشور به شبکه گسترده‌ای از داده‌ها، اطلاعات و اخبار دسترسی داشته باشند. اگر امروز با سطحی از مطالبه‌گری در جامعه مواجه هستیم، اعم از مطالبه از دولت، حاکمیت یا نهادهای سیاسی، بخش زیادی از آن مرهون همین دسترسی به شبکه‌های اطلاعات و اینترنت است که باعث افزایش آگاهی شهروندان شده است. این امر یک نقطه قوت دولت شما است که باید بسیار روی آن تأکید کرد. در کنار مجموعه این اقدامات، اقدامات توسعه‌ای خوبی در نقاط آسیب‌پذیر ایران صورت گرفت که از این اقدامات دولت هم باید تجلیل کرد.

اما با وجود این کارهای خوب، در زیرمجموعه اقتصادی دولت

آقای روحانی، شما در دو دوره ریاست‌جمهوری خود کار مهمی برای کشور و نظام جمهوری اسلامی انجام دادید: در دوره اول برجام مستقر شد و در دوره دوم ایستادگی کردید تا برجام بماند. امروز هم خوشحالیم که در ماه‌های پایانی فعالیت شما، شاهد نشان دهنده احیای برجام است، امری که به نوبه خود کشور را وارد فاز جدیدی از حیات خود خواهد کرد. برداشت من همواره این بود که برجام و بویژه دوره اخیر، یعنی احیای برجام، با دو حادثه تاریخی در ایران قابل مقایسه است: یکی ملی شدن صنعت نفت به‌دست مرحوم مصدق و دیگری پایان جنگ تحمیلی از سوی مرحوم آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی. البته شما نیز در مجموعه‌ای که دست‌اندرکار مدیریت جنگ و برقراری صلح نقش داشت، حضور داشتید. باوجود این، از جهات دیگری می‌توان شما را با مرحوم مصدق مقایسه کرد، به این معنی که همان نوعی کنشگری سیاسی که لازمه استفاده از آن در فضای ملی شدن صنعت نفت بود و از سوی مرحوم مصدق استفاده نشد، شما هم در این زمینه همانند مرحوم مصدق ضعف‌هایی داشتید. از سوی دیگر، پایان تحریم‌ها یک فرصت تاریخی برای ایران است که متأسفانه دولت شما دیگر این فرصت را نخواهد داشت تا از ظرفیت‌های حاصل از آن، از جمله سرمایه‌گذاری‌ها استفاده کرده و از آن برای جبران عقب‌ماندگی معیشت خانوارها و توسعه ایران، استفاده کند؛ حتماً نقش دولت آینده در استفاده از این فرصت تاریخی بسیار تعیین‌کننده است. می‌خواهم از همین زوایه به مسأله دیگری اشاره کنم و آن، نقشی است که شما به‌عنوان رئیس‌جمهوری مستقر، البته از نظر سیاسی و نه از جهت

آذر منصوری: چرا برخی اعضای دولت در دفاع از عملکرد خود لکنت زبان دارند

ضعف‌های جدی وجود دارد. وزارت کشور دولت شما هم می‌توانست به مراتب بهتر از این عمل کند؛ بویژه در اعتراضات آبان ۹۸ و دی ماه ۹۶ که خسارت‌های زیادی وارد شد. یک نکته مهم که باید به آن اشاره کرد، این مسأله است که چرا برخی از اعضای کابینه در دفاع از عملکرد دولت مشارکت فعال ندارند؟ به‌نظر می‌رسد عده زیادی از اعضای دولت در دفاع از دولت به نوعی لکنت زبان دارند. این موضوع به همراه مشکلاتی که در زمینه اطلاع‌رسانی در مجموعه دولت وجود دارد، یکی از دلایل واگرایی مردم از دولت است، امری که به نوبه خود باعث شده متأسفانه شخص رئیس‌جمهوری به نقطه کانونی همه حملات به دولت تبدیل شود. پیشنهاد مشخص من این است که در روزها و ماه‌های پایانی دولت (با توجه به غیبت دیگر اعضا در دفاع از دولت) همچنان خودتان وسط میدان باشید و ضمن پذیرش همه نقدها، از عملکردتان در بخش‌هایی که کاملاً قابل دفاع هست، دفاع کنید. چرا که اگر عملکردها، با تکیه بر واقعیت‌ها و موانع پیش رو گفته شود، مورد پذیرش مردم قرار خواهد گرفت.

به‌عنوان یک فعال حزبی و سیاسی که انتخابات را ممکن‌ترین و مقبول‌ترین بزنگاه برای مشارکت فعال و دخالت مردم در سرنوشت خودشان می‌دانیم، اعلام کردیم در این انتخابات مشارکت فعال خواهیم داشت. اما با وجود گزارشی که آقای عرف، معاون سیاسی وزیر کشور ارائه کردند، در برخی استان‌ها و مراکز، هیأت‌های اجرایی عملکرد خوبی نداشتند. زیرا ما شاهد در صلاحیت جمعی از نیروها، آن هم به دلایل سیاسی بودیم. نکته پایانی اینکه ما با همه‌گیری کرونا مواجه هستیم که این وضعیت به همراه پیش‌بینی‌ها از پایداری موج چهارم کرونا در کشور، در مشارکت انتخاباتی مردم تأثیرگذار خواهد بود. برای مواجهه بهینه با این مسأله، چند پیشنهاد مطرح است. نخست اینکه روزهای رای‌گیری افزایش یابد. دیگر اینکه حوزه‌های اخذ رای افزایش یابد تا از تراکم جمعیت در شعبه‌ها جلوگیری شود. زیرا هر یک از این دو مسأله، یعنی روز رای‌گیری و شعبه‌های اخذ رای، می‌تواند مشکلات و موانع خاص خودش را داشته و نگرانی‌هایی را بابت سلامت رای‌دهندگان ایجاد می‌کند. همین‌جای خواهم به شما و دولت پیشنهاد کنم که تا رسیدن به یک شرایط بهتر، کمرنگ شدن این نگرانی و فروکش کردن موج چهارم شیوع کرونا، که قدرت سربایت این ویروس جهش یافته نیز به مراتب افزایش یافته، در صورت امکان زمان برگزاری انتخابات را به تأخیر بیندازید. به نظر می‌رسد این تأخیر با توجه به سرعت واکسیناسیون، به عاملی برای افزایش مشارکت در انتخابات تبدیل شود. درغیر این صورت، مسأله کرونا می‌تواند به عاملی برای کاهش مشارکت مردم در انتخابات تبدیل شود.

حسین مرعشی: می‌توانیم با رشد ۲ رقمی عقب‌ماندگی‌ها را جبران کنیم

اداری می‌توانید ایفا کنید، یعنی به‌عنوان یک کنشگر سیاسی کمک کنید انتخابات به سمت رقابتی شدن هدایت شود. رقابتی که هر کس یا هر جناحی که برنده شود، اساساً به معنای برنده شدن نظام، کشور و مردم باشد. این کنشگری سیاسی شما می‌تواند هم کمک به رهبر معظم انقلاب تلقی شود و هم کمک به مردم. در نهایت اینکه دولت بعد از دولت شما باید بتواند از فضای به نسبت مطلوبی که در سطح بین‌المللی پی‌ریزی کردید استفاده‌های مهمی برای توسعه ایران و رفع مشکلات بکند. توجه داریم که ممکن است دوه دیگر نفت در جهان به اهمیت امروز نباشد. توافقی‌هایی که هفته قبل میان چین و آمریکا با هدف بازسازی محیط زیست کره زمین حاصل شد و مسائل دیگر از این دست، علامت این است که حداکثر تا سال‌های ۲۰۳۵ یا ۲۰۴۵ این ممکن است مصرف بخش عمده‌ای از نفت کاهش پیدا کند. از این‌رو، ایران نیز برای مواجه شدن با این شرایط جدید در اقتصاد بین‌الملل، بیش از دو دهه فرصت ندارد. از نژایی‌های ما در حزب کارگزاران نشان می‌دهد که می‌توان در دوده‌های پیش‌رو، ایران را به‌سمت داشتن یک رشد اقتصادی دو رقمی، یعنی ۱۰ درصد به بالا هدایت و کاری کرد که اقتصاد ایران به‌صورت مستمر بتواند چنین رشدی را تجربه کند تا براساس آن عقب‌ماندگی‌ها از سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ را جبران کند. تحقق چنین هدفی، نیازمند اتخاذ تصمیمات مهم، برخورداری از ابزارهای خاص خود و نیز برخی از امکانات دیگر است. اکنون و برای انتخابات پیش‌رو، انتظار ما از شما این است که با بهره‌گیری از ابزارها و ظرفیت‌هایی که در اختیار دارید، باید به حوزه‌هایی چون تماس با جبهه اصلاحات ایران یا اصولگرایان ورود کرده، در رهبر معظم انقلاب راییزی داشته باشید تا شرایط برای حضور و به میدان آمدن چند نفر محدودی که در جغرافیای سیاسی ایران حضور دارند فراهم شود. در این صورت است که می‌توان امیدوار بود یک انتخابات رقابتی شکل گرفته و دولتی در تراز جمهوری اسلامی مستقر شود تا همگان با کمک به آن دولت، بتوانیم اهداف توسعه‌ای ایران را پیش ببریم.